

HỘI THẢO KHOA HỌC**CÂU LẠC BỘ GIÁM ĐỐC SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
CÁC TỈNH, THÀNH PHÍA NAM - NĂM 2015****Lời Tòa soạn:**

Được sự cho phép của Bộ Giáo dục - Đào tạo và sự thống nhất của Ban Lãnh đạo Câu lạc bộ Giám đốc Sở Giáo dục - Đào tạo các tỉnh, thành phía Nam, ngày 09 tháng 04 năm 2015, tại Hội trường Tỉnh ủy Lâm Đồng, Thành phố Đà Lạt, Trường Cán bộ quản lý giáo dục Thành phố Hồ Chí Minh đã chủ trì phối hợp cùng Sở Giáo dục - Đào tạo tỉnh Lâm Đồng tổ chức Hội thảo khoa học chủ đề: **“Người cán bộ quản lý trong sự nghiệp đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục - đào tạo”** với sự tham gia của gần 300 đại biểu từ 32 Sở Giáo dục - Đào tạo các tỉnh, thành phía Nam.

Hội thảo thu hút sự quan tâm và gửi bài viết tham luận theo từng chủ đề từ hơn 60 tác giả là các giáo sư, phó giáo sư, nhà khoa học, giảng viên, cán bộ quản lý giáo dục tham gia.

Tại hội thảo các đại biểu tập trung trao đổi, thảo luận các vấn đề như: yêu cầu về phẩm chất, năng lực của người cán bộ quản lý giáo dục trong thời kỳ mới; vấn đề cơ chế chính sách của Nhà nước, sự hỗ trợ từ các nguồn lực bên ngoài; công tác đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ quản lý giáo dục trong bối cảnh đổi mới giáo dục; việc vận dụng các lý thuyết quản lý nói chung, quản lý giáo dục nói riêng trong xây dựng và phát triển đội ngũ cán bộ quản lý giáo dục và đi đến thống nhất Quyết nghị của Hội thảo với những nội dung như:

1) Các cơ sở bồi dưỡng giáo viên, cán bộ quản lý giáo dục bám sát mục tiêu đổi mới, tăng cường đổi mới chương trình đào tạo, bồi dưỡng theo hướng tiếp cận năng lực thực hiện. Đổi mới các thành tố của quá trình

đào tạo, bồi dưỡng từ mục tiêu, nội dung, phương pháp, hình thức.

2) Các địa phương cần đặc biệt quan tâm công tác đào tạo, bồi dưỡng lại hiệu trưởng các trường phổ thông theo đúng yêu cầu của mục tiêu đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục - đào tạo. Đồng thời, đặc biệt chú trọng công tác bồi dưỡng đội ngũ cán bộ quản lý trường trung học cơ sở, tiểu học và mầm non.

3) Các cơ sở đào tạo, bồi dưỡng cùng lãnh đạo các sở giáo dục nghiên cứu triển khai đồng bộ, toàn diện, triệt để một cách thiết thực, hiệu quả, phân cấp quản lý cho hệ thống theo đúng tinh thần của Nghị định số 115/2010/NĐ-CP ngày 24/12/2010 quy định trách nhiệm quản lý nhà nước về giáo dục và Thông tư Thông tư 47/2011/TTLT-BGDĐT-BNV ngày 19/10/2011; từng bước thi tuyển chức danh hiệu trưởng cho các trường học, tạo điều kiện để những người tài năng, có phẩm chất đạo đức tham gia vào công tác quản lý giáo dục; tham mưu, đề xuất với Đảng, Nhà nước các chính sách về lương, chế độ ưu đãi, thi đua, khen thưởng, tôn vinh cho đội ngũ cán bộ quản lý giáo dục.

Qua hội thảo, các nhà khoa học, nhà quản lý đã cùng trao đổi, chia sẻ kinh nghiệm và đề xuất một số giải pháp về giáo dục cũng như quản lý giáo dục trong sự nghiệp đổi mới và hội nhập quốc tế hiện nay.

Hội thảo diễn ra trên tinh thần dân chủ, khoa học, sáng tạo và được đánh giá là ngày hội thực sự cần thiết và có ý nghĩa cho các nhà quản lý giáo dục cấp Sở các tỉnh, thành phía Nam và có thể vận dụng áp dụng hàng năm tại các tỉnh, thành trong nước.

Để khắc họa một phần nội dung của Hội thảo, trong chuyên mục này, Ban biên tập giới thiệu cùng bạn đọc 03 bài được trình bày Hội thảo của PGS.TS Nguyễn Xuân Tế, ThS. Nguyễn Hồng Liêu, TS. Lê Ngọc Thạch.

NGƯỜI CÁN BỘ QUẢN LÝ TRONG SỰ NGHIỆP ĐỔI MỚI CĂN BẢN, TOÀN DIỆN GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

*(Phát biểu khai mạc Hội thảo khoa học Câu lạc bộ Giám đốc Sở Giáo dục
- Đào tạo các tỉnh, thành phía Nam năm 2015)*

NGUYỄN XUÂN TẾ (*)

Kể từ sau Nghị quyết 29-NQ/TW Hội nghị lần thứ tám Ban Chấp hành Trung ương Đảng ngày 04/11/2013, có thể nói, cho đến nay, các ngành, các cấp, ở mỗi địa phương và trong toàn xã hội đã nhận thức sâu sắc đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục - đào tạo là một yêu cầu khách quan và cấp bách của sự nghiệp đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Giáo dục nước nhà đang đứng trước nhiều cơ hội và thách thức, đòi hỏi phải “đổi mới những vấn đề lớn, cốt lõi, cấp thiết, từ quan điểm, tư tưởng chỉ đạo đến mục tiêu, nội dung, phương pháp, cơ chế, chính sách, điều kiện bảo đảm thực hiện; đổi mới từ sự lãnh đạo của Đảng, sự quản lý của Nhà nước đến hoạt động quản trị của các cơ sở giáo dục - đào tạo và việc tham gia của gia đình, cộng đồng, xã hội và bản thân người học; đổi mới ở tất cả các bậc học, ngành học” (Ban Tuyên giáo Trung ương, 2013) như quan điểm của Nghị quyết 29-NQ/TW đã đề ra.

Trong công cuộc đổi mới này, vai trò của người cán bộ quản lý giáo dục được đặt lên hàng đầu. Điều 16 Luật Giáo dục năm 2005 sửa đổi bổ sung năm 2009 đã khẳng định: “Cán bộ quản lý giáo dục giữ vai trò quan trọng trong việc tổ chức, quản lý, điều hành các hoạt động giáo dục”. Cho đến các chủ trương, nghị quyết sau này, Đảng và Nhà nước ta vẫn tiếp tục khẳng định việc phát triển đội ngũ nhà giáo và cán bộ quản lý

giáo dục là “khâu then chốt” của đổi mới giáo dục, là một trong những nhiệm vụ quan trọng nhất đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục - đào tạo.

Để đảm đương được vai trò trọng yếu này, cán bộ quản lý không chỉ là người điều hành các công việc hành chính sự nghiệp thường ngày theo quan hệ tầng bậc (từ Bộ đến Sở, từ Sở đến Phòng, từ Phòng đến các Trường) mà còn phải là nhà tổ chức, nhà thiết kế, nhà tư vấn, người tiên phong đổi mới các hoạt động theo nhiệm vụ được giao. Ở cấp độ vĩ mô, cần đổi mới trên các phương diện: từ chính sách, bộ máy... cho đến xây dựng nội dung, chương trình..., từ đào tạo, đánh giá... đến tuyển dụng, đãi ngộ... đây là công việc của các nhà hoạch định chiến lược, chính sách, các chuyên gia và các nhà quản lý. Đổi mới ở tầm vĩ mô là điều kiện tiên quyết để giáo dục Việt Nam có thể hướng đến “chuẩn hóa, hiện đại hóa, xã hội hóa và hội nhập quốc tế” như Nghị quyết Đại hội XI đã đề ra. Đổi mới ở cấp độ vi mô là đổi mới các hoạt động trong quá trình thực thi nhiệm vụ giáo dục ở cơ sở. Ở đây, người hiệu trưởng phải xác định được cần đổi mới những gì trong từng công việc của nhà trường.

Hoàn cảnh lịch sử đang đặt ra những yêu cầu rất cao đối với vai trò, trách nhiệm của người cán bộ quản lý giáo dục. Đã có không ít công trình nghiên cứu (và nhiều

(*) Phó Giáo sư, Tiến sĩ, Bí thư Đảng bộ, Hiệu trưởng Trường Cán bộ quản lý giáo dục Thành phố Hồ Chí Minh.

tham luận trong hội thảo này) đề cập đến vấn đề này; các văn bản quản lý nhà nước cũng đã đưa ra nhiều quy định như: Cán bộ quản lý giáo dục phải không ngừng học tập, rèn luyện, nâng cao phẩm chất đạo đức, trình độ chuyên môn, năng lực quản lý và trách nhiệm cá nhân (Luật Giáo dục); Chuẩn hóa trong đào tạo, tuyển chọn, sử dụng và đánh giá nhà giáo và cán bộ quản lý giáo dục (Chiến lược phát triển giáo dục 2011 - 2020); Chuẩn hóa về phẩm chất chính trị, đạo đức nghề nghiệp, năng lực chuyên môn, nghiệp vụ sư phạm, năng lực lãnh đạo, quản lý nhà trường (Quy định Chuẩn hiệu trưởng); v.v.

Những thành quả đạt được rất đáng ghi nhận, nhưng sự chuyển biến thật sự vẫn chưa rõ nét. Chúng ta cần phải tập trung đẩy nhanh những vấn đề gì trong việc nâng cao vai trò của người cán bộ quản lý trong sự nghiệp đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục - đào tạo của đất nước? Cũng cần thấy rằng, đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục - đào tạo, đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế vẫn còn là điều mới mẻ cả về lý luận lẫn thực tiễn đối với nước ta. Do đó, các nhà quản lý, các nhà nghiên cứu, các nhà giáo dục cùng với toàn xã hội vẫn đang tích cực vừa thực hiện đổi mới vừa tìm kiếm những hướng đi thích hợp; và hội thảo hôm nay cũng là dịp để tất cả chúng ta cùng chia sẻ những kinh nghiệm thực tiễn, cùng trao đổi những vấn đề lý luận đúc kết được trong thời gian qua.

Nhiều vấn đề mới được đặt ra từ các tham luận, cần được trao đổi hôm nay:

Một là, yêu cầu về phẩm chất, năng lực của người cán bộ quản lý giáo dục trong thời kỳ mới cần phải nhấn mạnh những đặc trưng cơ bản nào? Một nhà quản lý có TÀI, có TÂM nghĩa là có đầy đủ năng lực bản thân

như: kỹ năng quản lý, lãnh đạo; phẩm chất đạo đức cách mạng... liệu có phải là đã hội đủ các điều kiện để có thể thực hiện tốt các nhiệm vụ giáo dục, kể cả nhiệm vụ đổi mới giáo dục?

Một người hiệu trưởng hiểu biết đầy đủ các chủ trương, đường lối giáo dục, đạt được chuẩn quy định, có nhiều năm giữ chức vụ quản lý,... nhưng thật sự có phải là một nhà quản lý lãnh đạo tốt các hoạt động của nhà trường không? Để thực hiện tốt nhiệm vụ đổi mới giáo dục, hiệu trưởng cần thể hiện vai trò của một người tiên phong dẫn đường, một nhà quản lý hay người làm chuyên môn? Mô hình cấu trúc năng lực của một người cán bộ quản lý giỏi hiện nay phải gồm có những yếu tố nào? Tỷ lệ của các yếu tố trong cấu trúc như thế nào là phù hợp? Có cần xây dựng, bổ sung chuẩn mới so với các quy định tại Chuẩn hiệu trưởng đã ban hành?

Hai là, vấn đề cơ chế chính sách của Nhà nước, sự hỗ trợ từ các nguồn lực bên ngoài thực sự là yếu tố chi phối mạnh mẽ đến hoạt động của các cơ sở giáo dục, đến các quyết định của nhà quản lý. Nghị định 43/2006/NĐ-CP quy định về tự chủ, tự chịu trách nhiệm của đơn vị sự nghiệp công lập sau 9 năm thực hiện còn nhiều bất cập đến nay được bổ sung hoàn thiện bằng Nghị định 16/2015/NĐ-CP đã thật sự là hướng mở cho các đơn vị sự nghiệp? Công tác tuyển dụng, sử dụng, bổ nhiệm, thi đua, khen thưởng,... trong thời gian tới sẽ có những đổi mới như thế nào để có thể thật sự tạo ra được sự đột phá trong giáo dục?

Ba là, công tác đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ quản lý trong thời gian qua có gì bất cập? Chúng ta đang đào tạo, bồi dưỡng theo chuẩn định sẵn, theo nội dung trong các tài liệu, giáo trình (tiếp cận nội dung) hay cần phải đào tạo, bồi dưỡng hướng đến tính thực hành, phát huy năng lực cá nhân của người

học trong các lĩnh vực nghề nghiệp (tiếp cận theo năng lực)? Đây là vấn đề rất quan trọng trong định hướng phát triển của các cơ sở đào tạo, bồi dưỡng cán bộ quản lý giáo dục cũng như sự phát triển trong tương lai của đội ngũ cán bộ quản lý giáo dục nước ta.

Bốn là, việc vận dụng các lý thuyết quản lý nói chung, quản lý giáo dục nói riêng trong xây dựng và phát triển đội ngũ cán bộ quản lý giáo dục ở nước ta như thế nào là phù hợp? Điều này đòi hỏi phải đẩy mạnh hơn nữa công tác nghiên cứu về khoa học quản lý giáo dục theo hướng các công trình nghiên cứu phải tiếp cận được với quan điểm tiên tiến của thời đại đồng thời đúc kết được những vấn đề từ thực tiễn giáo dục

nước nhà nhằm có thể vận dụng tốt trong bối cảnh của giáo dục hiện nay.

Sự thành công của đổi mới giáo dục phụ thuộc rất nhiều đến vai trò của đội ngũ nhà giáo và cán bộ quản lý giáo dục. Tin rằng đội ngũ cán bộ quản lý giáo dục của chúng ta với tinh thần yêu nước, yêu nhân dân sâu sắc, với tinh thần thông minh, cầu tiến, sáng tạo, với truyền thống cần cù, kiên cường sẽ đi tiên phong trong đội ngũ giáo dục cả nước dưới sự lãnh đạo đúng đắn của Đảng tiếp tục vượt qua những khó khăn, nâng cao chất lượng giáo dục, đảm bảo thực hiện thành công sự nghiệp đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục - đào tạo nước nhà.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Ban Chấp hành Trung ương (2013), *Nghị quyết 29-NQ/TW Hội nghị Trung ương 8 khóa XI* "Về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục - đào tạo, đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế".
2. Ban Tuyên giáo Trung ương (2013), *Tài liệu học tập Nghị quyết Hội nghị lần thứ tám Ban Chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản Việt Nam khóa XI*, Nxb. Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
3. Đảng Cộng sản Việt Nam (2011), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XI*, Nxb. Chính trị Quốc gia, Hà Nội.

Ngày nhận bài: 10/04/2015. Ngày biên tập xong: 26/06/2015. Duyệt đăng: 29/06/2015